

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
«ПОДГОРНЫЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» СОВЕТЫ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ
IV ЧАКЫРЫЛЫШ**

УНСИГЕЗЕНЧЕ СЕССИЯ

Карар № 3

Подгорный авылы

2022 елның 15 августы

**Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районының
«Подгорный авыл җирлеге»
муниципаль берәмлегендә
инициатив проектларны тәкъдим итү,
кертү, фикер алышу һәм карау тәртибен раслау турында**

26.1 статья нигезендә. «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына, «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советына таянып

Карар:

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау тәртибен кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карар Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә һәм бастырып чыгарылырга тиеш.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

**«Подгорный авыл җирлеге»
муниципаль берәмлеге башлыгы**

М. Ф. Мөбәрәкшин

2022 елның 15 августындагы
«Подгорный авыл җирлеге»
муниципаль берәмлеге Советының
XVIII сессиясенең 3 нче карарына
кушымта

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең инициатив проектларын тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау тәртибе

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 Статья. Хәзерге тәртипне көйләү предметы

1. Әлеге Тәртип Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алу уңаеннан барлыкка килгән мөнәсәбәтләрне жайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициатив проектларны тәкъдим итү, фикер алышу, карау һәм сайлап алу белән бәйле мөнәсәбәтләргә, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм (яисә) башка норматив хокукый актларында һәм муниципаль норматив хокукый актларда башкасы каралмаган булса, әлеге тәртип нигезләмәләре кулланылмый.

2 Статья. Инициатив проектлар

1. Әлеге Тәртиптә инициатив проект астында Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә (алга таба – Подгорный авыл җирлеге) Подгорный авыл җирлегендә яки аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган чараларны гамәлгә ашыру, җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә җирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү хокукы турындагы тәкъдим аңлашыла.

2. Инициатив проектта түбәндәге мәгълүматлар булырга тиеш:

1) Подгорный авыл җирлегендә яки аның өлешендә яшәүчеләр өчен чишелеш өстенлекле булган проблеманы тасвирлау;

2) күрсәтелгән проблеманы чишү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициатив проектны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре (көтелгән нәтижәләр) тасвирламасы;

4) инициатив проектны тормышка ашыру өчен кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (ихтимал) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициативалы түлөөләрнең планлаштырылган күләмәнән тыш, әлеге акчаларны гамәлгә ашыру өчен файдалану күздә тотылган очракта «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты акчалары күләменә күрсәтмә;

8) «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясенә яисә аның чикләрендә әлеге Тәртипнең 3 статьясы нигезендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлеше күрсәтмәсе.

3. Инициатив проект әлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләргә үз эченә алган проект тасвирламасын үз эченә ала, аңа инициатор карары буенча график һәм (яки) таблица материаллары кушып бирелергә мөмкин.

Проектны тасвирлау формасы һәм аны тутыру буенча тәкъдимнәр Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты тарафыннан раслана (алга таба – «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты).

3 Статья. Халык мәнфәгатьләрендә инициатив проектлар тормышка ашырыла ала торган территорияне билгеләү

1. Инициатив проектлар тулаем алганда Подгорный авыл җирлеге халык мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә тормышка ашырыла:

- 1) күпфатирлы йорт подъезды;
- 2) күпфатирлы йорт;
- 3) күпфатирлы йортлар һәм (яки) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам, квартал яки планлаштыру структурасының башка элементы);
- 4) торак микрорайоны;
- 5) торак микрорайоннар Төркеме;
- 6) «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге

2 бүлек. Инициативалы проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу

4 Статья. Проектны башлап җибәрүчеләр

1. Инициативалы проектны кертү турындагы инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы:

1) уналты яшькә җиткән һәм «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче 10нан да ким булмаган инициатив төркем (алга таба – инициатив төркем);

2) Территориаль иҗтимагый үзидарә органнары;

3) иҗтимагый берләшмәләренең җирле берләшмәләре яки җирле бүлекләре.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба – проектның инициаторлары):

1) инициатив проект әзерлиләр;

2) инициативалы проект буенча фикер алышуны оештыралар яисә әлеге башлык нигезләмәләренә туры китереп инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча гражданның фикерләрен ачыклауны тәэмин итәләр;

3) инициатив проектны «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына кертәләр;

4) инициатив проектны тормышка ашыруны контрольдә тотуда катнашалар;

5) әлеге Тәртип белән билгеләнгән һәм аның нигезендә кабул ителгән «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге җирле үзидарә органнарының башка норматив хокукый актлары белән билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм вазыйфаларны башкара.

3. Инициатив төркем булдыру һәм әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү Беркетмә белән рәсмиләштерелә. Беркетмә формасы «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

4. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар территорияль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә территорияль ижтимагый үзидарә органнары булып торучы проект инициаторлары тарафыннан кабул ителә.

5. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар, гамәлгә кую документлары нигезендә, ижтимагый берләшмәләр булып торучы проектның инициаторлары тарафыннан кабул ителә.

5 Статья. Инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданның фикерләрен ачыклау

1. Инициативалы проект Подгорный авыл жирлегә халкы яисә аның өлешендә яшәүчеләр тарафыннан хупланырга тиеш, алар мәнфәгатьләрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла.

2. Проектның инициаторы инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча гражданның фикерләрен ачыклауны оештыра.

1) гражданның жыелышында яки конференциясендә, шул исәптән территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданның жыелышында инициатив проектны карау;

2) гражданның сораштыру үткәру;

3) инициатив проектны хуплап гражданның имзаларын жыю.

3. Проектның инициаторы инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданның фикерен ачыклауның берничә формасын файдалану турында Карар кабул итәргә хокуклы.

6 Статья. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның жыелышы

1. Инициатив проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның жыелышы (алга таба-жыелыш) проект инициаторы карары буенча «жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында» 19.06.2004 ел, №54-ФЗ Федераль законда каралган тәртиптә билгеләнә һәм үткәрелә.

2. Жыелыш «Подгорный авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә территориясенә бер өлешендә уздырыла, анда яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру планлаштырыла. Инициативалы проектны тормышка ашыру тулаем алганда Подгорныйның авыл жирлегә халкы мәнфәгатьләрендә планлаштырылса, Бөгелмә шәһәренә төрле өлешләрендә берничә жыелыш үткәреләргә мөмкин.

3. Жыелышта уналты яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.

4. Жыелыш үткәреләргә мөмкин:

1) көндөзгә формада-көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча фикер алышу һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү өчен халыкның бергә булуы формасында;

2) көндөзгә-читтән торып уздырыла торган формада-көн тәртибе һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү, шулай ук жыелыш уздыру турында хәбәрдә яки «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация чөлтәрендә (алга таба-рәсми сайт) Бөгелмә муниципаль районының рәсми сайтынан файдаланып, жыелыш уздыру яки тавыш бирү турында хәбәр итүдә күрсәтелгән урынга яки адрес буенча карарлар кабул итү мөмкинлеген күздә тоту торган формада (алга таба-рәсми сайт).

5. Бер жыелышта берничә инициатив проектны карарга мөмкин. Әлеге очракта жыелышны оештыру һәм үткәру хокуклары һәм бурычлары проектларның инициаторлары тарафыннан бергә гамәлгә ашырыла.

6. Проектның инициаторы жыелыш үткөрү, документлар эзерләү һәм жибәрү чыгымнарын үз өстенә ала.

7. «Подгорный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты проектның инициаторына жыелыш үткөрүдә ярдәм күрсәтә, шул исәптән аны үткөрү өчен бина да түләүсез бирә. «Подгорный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты карары белән жыелышлар уздыру өчен бирелә торган биналар исемлеге билгеләнә.

8. Жыелыш 15 кешедән торган катнашучылар арасында хокуклы санала.

8 Статья. Жыелыш үткөрүгә эзерлек

1. Жыелышны үткөрү турында проектның инициаторы карарында күрсәтелә:

1) фикер алышу өчен жыелыш үткөрелә торган инициатив проект;

2) жыелыш уздыру формасы (көндезге яки көндезге-читтән торып);

3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелыш уздырылган очракта көндезге-читтән торып-халык тавыш бирүен үткөрү планлаштырыла торган мәсьәләләр;

4) жыелышны уздыру датасы, вакыты, урыны, жыелышны көндезге-читтән торып уздыру очрагында – шулай ук тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча халык карарларын кабул итү тәмамлану датасы һәм андый карарлар тапшырылырга тиешле урын яки адрес, йә тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча рәсми сайттан файдалану турында карар;

5) жыелышта көндезге формада уздырыла торган катнашучыларның яки көндезге-читтән торып жыелыш уздырылган очракта көн тәртибендәге мәсьәләләр турында фикер алышуда катнашучыларның фаразланган саны;

6) жыелыш уздырыла торган территориядә яшәүчеләргә хәбәр итү ысуллары.

2. Проектның инициаторы «Подгорный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына жыелышны үткөрү турында 15 көннән дә соңга калмыйча 10 көннән дә соңга калмыйча язма хәбәрнамә жибәрә.

3. Жыелыш уздыру турындагы белдерүдә күрсәтелә:

1) проектның инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исемнәре, аларның яшәү урыны яки булуы турында белешмәләр);

2) әлеге статьяның 1 өлешендә каралган мәгълүматлар;

3) проектның инициаторларының фамилияләре, исемнәре, әтисенең телефон номерлары жыелышны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен башкару;

4) жыелышны үткөрүдә ярдәм итү турында, шул исәптән жыелыш уздыру өчен бина бирү (көндезге-читтән торып жыелыш уздырган очракта турыдан-туры фикер алышу) һәм (яки) тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен рәсми сайттан файдалану турында.

4. Жыелышны үткөрү турында белдерү проектның инициаторы һәм проектның инициаторы аны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен үтәүче затлар тарафыннан имзалана. Жыелышны үткөрү турындагы хәбәр инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

5. Жыелыш уздыру өчен бүлмә бирү үтенече булганда, «Подгорный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты хәбәрнамә керткән көннән өч көн эчендә (эш көннәрендә) проект инициаторына бинаны уздыру мөмкинлеге турында хәбәр итә яки жыелышның урынын һәм (яки) вакытын үзгәртүгә тәкъдим итә. Проектның инициаторы әлеге тәкъдимне алганнан соң өч көн эчендә (эш көннәрендә) жыелышның урынын һәм (яки) вакытын үзгәртүгә ризалык яки ризалык булмау турында (жыелыш көндезге-читтән торып уздырылган очракта турыдан-туры фикер алышу) хәбәр итәргә тиеш.

6. «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты җыелыш уздыру турында, шул исәптән инициатива проекты белән танышу тәртибе турында рәсми сайтта мәғлүмат урнаштыра:

1) җыелыш уздыру турында хәбәр алынганнан соң өч көн эчендә (эш көннәре);

2) проект инициаторы ризалыгын алганнан соң җыелышның урынын һәм (яки) вакытын үзгәртү турында тәкъдим белән 2 эш көнненән дә соңга калмыйча (җыелыш көндөзгә-читтән торып уздырылган очракта турыдан-туры фикер алышу).

7. «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты җыелышны үткәрүдә ярдәм итү проекты инициаторын тәкъдим итү максатыннан вәкаләтле вәкил күрсәтмәсә рәвешендә үз карары белән билгеләп куя ала. Вәкаләтле вәкил итеп билгеләнү турында «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты проектын инициаторына алдан ук җыелыш үткәрү турында язма хәбәрнамәдә күрсәтелгән адрес буенча хәбәр итә.

9 Статья. Җыелышны көндөзгә формада үткәрү тәртибе

1. Җыелыш башланганчы проект инициаторы җыелышта катнашкан гражданның теркәүне, «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты раслаган форма буенча исемлек төзүне тәэмин итә. Җыелышта катнашкан гражданның исемлеге җыелыш протоколының аерылгысыз өлеше.

2. Җыелышның көн тәртибе сораулары буенча тавыш бирү тәртибе җыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Җыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча карарлар җыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

3. Җыелыш проект инициаторы вәкиле белән ачыла. Җыелышны алып бару өчен председатель һәм секретарь сайлана.

4. Рәис җыелыш алып бара, көн тәртибендәгә мәсьәләләргә игълан итә, катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, җыелыш кабул иткән карарларны формалаштыра, аларны тавыш бирүгә куя, тавыш бирү нәтижәләрен игълан итә.

10 Статья. Җыелышны читтән торып уздыру тәртибе

1. Җыелыш уздырылган очракта көндөзгә-читтән торып көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча фикер алышу һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү өлесе Тәртипнең 9 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Фикер алышуда катнашмаган затларны тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча язма рәвештә рәсмиләштерелгән җыелыш үткәрү турындагы хәбәрдә күрсәтелгән урынга яки адреска җибәрергә хокуклы. Карар формасы «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

3. Көндөзгә-читтән торып уздырыла торган җыелышта көндөзгә сөйләшүдә катнашкан затлар, шулай ук карарлары кабул итү тәмамланганчы алынган затлар катнаша.

4. Җыелышны көндөзгә-читтән торып уздыру очрагында рәсми сайттан файдаланып, җыелыш уздыру турында хәбәр урнаштыру һәм фикер алышуда катнашмаган затларны тавыш бирү көн тәртибе сораулары буенча күрсәтелгән сайтта үткәрелә.

5. Җыелышның көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча рәсми сайттан файдаланып тавыш бирү җыелыш уздырыла торган территориядә яшәүчеләр тарафыннан шәхсән көн тәртибендәгә һәр мәсьәлә буенча «за», «каршы» яки «воздержался» формулировкалары белән белдерелгән карарны күрсәтү юлы белән гамәлгә ашырыла. Тавыш бирүдә рәсми сайттан файдаланып катнашучылар булып тавыш бирү тәмамлану көненә һәм вакытына кадәр электрон формада тавыш биргән кешеләр

санала. Яшәүчеләрне ачыклау Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы хисап язмасы ярдәмендә башкарыла. Тавыш бирү башлану көненән һәм Аның бетү көненә һәм вакытына кадәр өзеклексез үткәрелә.

6. Рәсми сайтны кулланып тавыш бирү нәтижәләре протокол формасында формалаша һәм мондый тавыш бирү тәмамланганнан соң 1 эш көне эчендә күрсәтелгән сайтка урнаштырыла. Тавыш бирүнең расланган беркетмәсе «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты проектны оештырганнан соң өч эш көне эчендә башлап жиберә. Күрсәтелгән протокол-жыелыш протоколының аерылгысыз өлеше.

7. Тавыш бирүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә «персональ мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган ризалыгы алынырга тиеш.

8. Тавыш бирү тәмамланганнан соң, тикшерү яки рәсми сайт кулланып, секретарь жыелыш протоколын ясый, ул секретарь һәм Председатель тарафыннан имзаланган.

9. Көндөзгә-читтән торып үткәрелә торган жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- 1) Турыдан-туры фикер алышу урыны һәм вакыты;
- 2) читтән торып тавыш бирү ысулы, аны башлау һәм тәмамлау датасы һәм вакыты;
- 3) жыелышта катнашкан гражданның саны;
- 4) жыелыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр, аларның яшәү урыны күрсәтелгән;
- 5) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегенә турында фикер алышуда;
- 6) көн тәртибе һәм алар буенча тавыш бирү нәтижәләре буенча кабул ителгән карарлар.

11 Статья. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның конференциясе

1. Инициатив проектны гамәлгә ашыру күздә тотылган 16 яшькә җиткән территориядә яшәүчеләр саны 1000 кешедән артып китсә, инициатив проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның конференциясе (алга таба – конференция) уздырылырга мөмкин.

2. Конференция өлесе статьяда билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, өлесе Тәртипнең 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

3. Конференцияне үткәрү турында проект инициаторы Карарында өлесе Тәртипнең 8 статьясының 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән күрсәтелергә тиеш:

- 1) 16 яшькә җиткән территориянең 100 кешесеннән ким делегат була алмаган делегатлар сайлау өчен вәкилләк нормасы;
 - 2) делегатлар сайлау өчен жыелышларны уздыру вакыты һәм тәртибе.
4. Конференция протоколының аерылгысыз өлеше булып делегатлар сайлау турында жыелышлар беркетмәләре тора.

12 Статья. Гражданның инициативалы проектларга ярдәм итүгә имзаларын җыю

1. Гражданның инициативалы проектларга ярдәм итеп имзаларын җыю (алга таба-имзалар җыю) проектның инициаторы тарафыннан башкарыла.

2. Инициативалы проектларга, шул исәптән инициативалы төркем әгъзаларының имзаларын да кертеп, имзалар саны 20дән дә ким булмаска тиеш.

3. Имза җыю түбәндәге тәртиптә башкарыла:

1) имзалар язылу битенә кертү юлы белән жыела, аның формасы «Подгорный авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты тарафыннан раслана;

2) язылу кәгазендә имзалар жыю гамәлгә ашырыла торган инициативалы проект күрсәтелә;

3) язылу битендә яшәүченең имзасы һәм аны кертү датасы куела. Имзаны һәм аны кертү датасын кеше үз кулы белән куя. Имза салучы затның үтенече буенча язылу битендә үз имзасын куя торган кеше турындагы белешмәләр язылу кәгазенә язылу кәгазенә кертелә ала. Күрсәтелгән белешмәләр кулъязма ысул белән генә кертелә, шул ук вакытта карандашларны куллану рәхсәт ителми;

4) резидент бер үк инициативалы проектны бер тапкыр гына хуплый ала;

5) имза жыючы проект инициаторы вәкиле имзалары белән һәр язылу таблицасы расланарга тиеш. Имза жыючы проектның инициаторы вәкиле кулдан кул белән үзенең фамилиясен, исемен һәм әтисенең исемен, туган көнен, яшәү урынын күрсәтә, шулай ук имзасын һәм аны кертү датасын куя;

6) имзалар жыю вакытында алгы һәм арткы ягында язылу кәгазен тутыру рәхсәт ителә. Шул ук вакытта оборотная як булып тора дөвәмәы лицевой як белән бердәм нумерацией имзалар, ә заверительные имзалар һәм мәгълүматлар турында инициатор инициатора проект, гамәлгә ашыручы жыю имзалау, куела оборона ягына язылу кәгазе турыдан-туры соң, соңгы имза;

7) имзалар жыюда һәр кешенең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгы булырга тиеш, ул «Персональ мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә.

13 Статья. Бу инициативалы проектка ярдәм итү турындагы фикерләрен ачыклау өчен гражданнарны сораштыру үткөрү

1. Гражданнардан әлегә инициативалы проектка ярдәм итү турындагы фикерләрен ачыклау өчен сораштыру Подгорный авыл жирлегендә яшәүчеләр яки аның бер өлеше инициативалы проектны тормышка ашыру тәкъдим ителә торган инициатива буенча үткөрелә:

1) тулаем алганда, Подгорныйның авыл жирлеген халкы мәнфәгатьләрендә инициатива проектын гамәлгә ашыру тәкъдим ителә;

2) инициатив проектны Подгорный авыл жирлегендә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә, аларның саны 1000 кешедән артып китә.

2. Сораштыруны билгеләү өчен проектның инициаторы Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Подгорный авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Советына (алга таба – «Подгорный авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Советына) гариза жиберә, анда күрсәтелә:

1) сораштыру үткәргә тәкъдим ителгән инициатив проект;

2) проект инициаторы тәкъдимнәре:

а) сораштыруны үткөрү датасы һәм вакыты турында;

б) сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) мәсьәләне (соруларны) формулировкалау турында;

в) сораштыру үткөрү методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлектә яшәүчеләрнең минималь саны турында;

3) проектның инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исемнәре, аларның яшәү яки булу урыннары турында белешмәләр, чара проектының бүтән инициаторы атамасы һәм аның урнашу урыны).

3. Әгәр проектның инициативасы төркем булса, гаризаны инициатив төркемнің барлық әгъзалары имзалый. Әгәр проектның инициаторы әлеге Тәртипнең 4 статьясының 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар булса, гаризага проект инициаторының вәкаләтле заты һәм Подгорный авыл жирлегендә яшәүче 10нан да ким булмаган кеше кул куя, аларда инициатива проектын гамәлгә ашырырга тәкъдим ителә. Бу очракта гаризада шулай ук гаризага кул куйган затлар (фамилияләре, исемнәре, әтисенең исемнәре, аларның яшәү яки булу урыны турындагы мәгълүматлар) турында белешмәләр күрсәтелә.

4. «Подгорный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы гариза кәргәннән соң 30 эш көненнән дә соңга калмыйча аны карый һәм сораштыру билгеләү яки сораштыруны билгеләүдән баш тарту турында Карар кабул итә.

5. Сораштыруны билгеләүдән баш тарту нигезе булып, әгәр хокук бозулар Бөгелмә шәһәрәндә яшәүчеләрнең инициатива тәкъдим итүдә катнашкан ихтыяр белдерү нәтижәләрен дәрәс билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, сораштыру үткәру турындагы инициативаны күрсәтүнең әлеге маддәсен бозу тора.

6. «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 4 өлеше нигезендә гражданны сораштыру үткәру тәртибен билгеләүче Бөгелмә шәһәр Советы норматив хокукый актында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

7. Сораштыруда Подгорныйда яшәүчеләр яки аның 16 яшькә житкән инициативалы проектны тормышка ашырырга тәкъдим ителгән өлешләрендә катнашырга хокукы.

8. Подгорный авыл жирлеге башкарма комитеты сораштыру нәтижәләрен проектны башлап жибәргәннән соң өч эш көненнән дә соңга калмыйча, проектның инициаторы игътибарына житкерә.

3 бүлек. Инициатив проектларны кертү һәм карау

14 Статья. «Подгорный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына инициативалы проектлар кертү

1. «Подгорный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына инициативалы проект керткәндә тәкъдим ителә:

1) проектның тасвирламасы кәгазьдә һәм график һәм (яки) таблица материаллары кушыла ала торган электрон формада;

2) әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив төркем түзү беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда аның исемненнән «Подгорный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турында проект инициаторы карары;

3) гражданның жыелышы яки конференциясе беркетмәсе, гражданны сораштыру нәтижәләре һәм (яки) Подгорный авыл жирлегендә яшәүчеләрнең инициатив проектын яисә аның өлешен хуплауны раслаучы язылу кәгазьләре.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар «Подгорный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитетына инициативалы проектны караган һәм гамәлгә ашырган вакытта «Подгорный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итү проектынның вәкаләтле заты тарафыннан тапшырыла яки аны жибәргәндә игълан ителгән кыйммәтлек һәм салыну тасвирламасы белән почта аша жибәрелә.

3. Проектны кертү датасы-әлеге статьяның 1 өлешендә, «Подгорный авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты күрсәтелгән документларны алу көне.

4. Документлар «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына инициативалы проектны караган вакытта һәм гамәлгә ашырганда «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итү проектының вәкаләтле заты тарафыннан тапшырылган очракта, күрсәтелгән затка «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты исемлеген һәм аларны алу датасын күрсәтеп документлар алуда расписка бирелә. Расписка Документлар алган көнне «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты тарафыннан бирелергә тиеш.

15 Статья. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия

1. Инициатив проектларны карау буенча комиссия (алга таба-комиссия) инициатив проектларның социаль-иқтисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны сайлап алу максатларында төзелә.

2. Комиссия саны 6 кеше тәшкил итә.

3. Комиссиянең персонал составы «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты карары белән билгеләнә. Комиссия әғзаларының яртысы «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия кабул иткән карарларга тәэсир итә торган мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген кире кагу өчен формалаштырыла.

4. Комиссия комиссия рәйесе, Комиссия рәйесе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә шәхсән катнашучы комиссия әғзаларыннан тора.

5. Комиссия рәйесе:

- 1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлегенә җитәкчелек итә;
- 2) комиссиянең чираттагы утырышының көн тәртибе проектын формалаштыра;
- 3) комиссия әғзаларына күрсәтмәләр бирә;
- 4) комиссия утырышларында рәислек итә.

6. Конкурс комиссиясе рәйесе урынбасары вакытлыча булмаган очракта конкурс комиссиясе рәйесе вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

1) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документация белән тәэмин итүне, шул исәптән комиссия утырышына әзерлекне гамәлгә ашыра;

2) комиссия әғзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышына чакырылган башка затларга, комиссиянең чираттагы утырышын уздыру датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе турында хәбәр итә;

3) комиссия утырышлары беркетмәләрен алып бара.

8. Комиссия әгъзасы:

1) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында да катнаша;

2) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;

3) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;

4) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;

5) комиссия утырышларында тавыш бирә.

9. Комиссиянең төп эш формасы булып утырышлар тора.

10. Комиссия утырышы аның әғзаларының яртысыннан ким булмаган очракта хокуклы санала.

11. Проектның инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициатив проектларны карап тикшерүдә катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен билгеләү мөмкинлеге бирелә. Инициатив проектны карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проект инициаторлары аны үткәру көненә кадәр 5 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

12. Проект буенча фикер алышу һәм комиссия карар кабул итү проектның инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

13. Комиссия карары комиссия әгъзалары саныннан ачык тавыш белән кабул ителә. Тавыш тигезлеге булганда, комиссия утырышында рәислек итүче тавыш хәлиткеч булып тора.

14. Комиссия әгъзалары карарлар кабул итү турында фикер алышканда тигез хокукларга ия.

15. Комиссия кабул иткән карар белән килешмәгән очракта комиссия әгъзасы Комиссия утырышы беркетмәсенә тартылырга тиешле аерым фикерен язмача житкерегә хокуклы.

16. Комиссия утырышы нәтижеләре буенча беркетмә төзелә, ул комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм комиссия әгъзалары тарафыннан комиссия утырышын уздырганнан соң 3 эш көне эчендә имзаланган.

17. Комиссия секретаре комиссия утырышы беркетмәсен имзалаган көннән соң 1 эш көннән дә соңга калмыйча, аны «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты житәкчесенә җибәрә.

18. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник яктан «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты башкара.

16 Статья. «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты тарафыннан инициативалы проектны карау тәртибе

1. Инициатива проекты «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты тарафыннан кертелгән көннән алып 30 эш көне эчендә карала.

2. «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитетына инициативалы проектны кертү турында мәгълүмат «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә рәсми бастырып чыгарылырга һәм урнаштырылырга тиеш һәм әлеге Тәртипнең 2 статьясындагы 2 өлешендә, шулай ук проект инициаторлары турында күрсәтелгән белешмәләрне үз эченә алырга тиеш. Бер үк вакытта гражданның «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына үзләренең инициатив проект буенча тәкъдимнәрен һәм кисәтүләрен тапшыру мөмкинлеге турында хәбәр ителәр.

3. Инициатива проекты буенча тәкъдимнәр һәм искәртмәләр тапшыру срогы 7 эш көне тәшкил итә. 16 яшькә җиткән Подгорныйда яшәүчеләр үзләренең кисәтүләрен һәм тәкъдимнәрен юллы ала. «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма Комитетына халык тарафыннан кисәтүләр һәм тәкъдимнәр турыдан-туры тапшырыла яки почта аша җибәрелә.

4. Инициатив проект буенча тәкъдимнәр һәм искәртмәләрне комиссия гомумиләштерә.

5. Инициатив проектны карау нәтижеләре буенча комиссия «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты житәкчесенә әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән бер карарны кабул итәргә тәкъдим итә. «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты житәкчесенә берничә инициативалы проект кертелгән, шул исәптән өстенлекле мәсьәләләрнең эчтәлеге буенча шундый ук тасвирлама белән, комиссия «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты житәкчесенә конкурс сайлап алуын оештырырга тәкъдим итә.

6. Конкурс сайлап алуы әлеге Тәртипнең 17 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс сайлап алуын үткөрү турында хәбәр проект инициаторларына тиешле карар кабул ителгәннән соң 3 эш көннән дә соңга калмыйча җибәрелә.

7. Комиссия тәкъдимен яисә конкурс нигезендә сайлап алу нәтижәләре буенча «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты җитәкчесе түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты турындагы карарда каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә, тиешле максатларга һәм (яки) «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты проекты тәүзү һәм карау тәртибе нигезендә (бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү) аның өстендә эшләүне дәвам итәргә.;

2) инициативалы проектны хуплаудан баш тарту һәм аны проект инициаторларына кире кайтару.

8. «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты җитәкчесе инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту турында Карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертүнең билгеләнгән тәртибен үтәмәү һәм аны карау;

2) инициатив проектның Россия Федерациясенең Федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары таләпләренә, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына туры килмәве.

3) җирле үзидарә органнарының кирәкле вәкаләтләре һәм хокуклары булмау сәбәпле инициативалы проектны гамәлгә ашыра алмавы;

4) җирлекнең «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты акчалары инициативалы түләүләр формалашу чыганагы булмаган инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле акчалар күләмендә булмау;

5) инициатив проектта сурәтләнгән проблеманы нәтижәлерәк чишү мөмкинлеге булу;

6) инициатив проектны конкурс сайлап алуын узмаган дип тану.

9. Проектны карау нәтижәләре буенча карар кабул ителгән көннән соң өч эш көненнән дә соңга калмыйча проект инициаторына җибәрелә.

10. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Подгорный авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты әлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына бергәләп инициативалы проектны эшләп бетерергә тәкъдим итәргә, шулай ук аны үз компетенцияләре нигезендә башка муниципаль берәмлекнең җирле үзидарә органына яисә дәүләт органына тапшырырга тәкъдим итәргә тиеш.

Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы җирле үзидарә органнары вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасыннан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели.

Эшләп бетерелгән инициатива проекты комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 15 статьясы һәм әлеге маддә нигезендә карала.

17 Статья. Инициативалы проектларны сайлап алу бәйгесе

1. Конкурс сайлап алуларын комиссия башкара.

2. Конкурс сайлап алуының критерийлары:

1) халыкның проблеманы хәл итүгә инициативалы проект җибәрелгән проблеманы билгеләүдә һәм аны тормышка ашыруда катнашу дәрәжәсе;

2) инициатив проектны тормышка ашыруның социаль нәтижәлелеге.

3. Конкурс сайлап алу критерийлары, аларның әһәмияте, үзләренә туры килгән баллар һәм авырлык коэффициентлары кушымтада әлеге Тәртипкә (алга таба – критерийлар) куелган.

4. Конкурс сайлап алуы әлеге Тәртипнең 15 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында гамәлгә ашырыла.

5. Комиссия конкурс сайлап алуларын узган инициатив проектларны ачыклау критерийлары нигезендә инициатив проектларны бәяли.

6. Конкурс сайлап алу нәтижәләре буенча, йомгаклау бәяләвен исәпкә алып, комиссия инициатив проектларны конкурс сайлап алуын узган яисә үтмәгән дип игълан итү турында Карар кабул итә.

7. Конкурс сайлап алуларын барлык критерийлар буенча максималь суммар балл алган инициатив проект игълан итә.

8. Бәяләү нәтижәләре буенча берничә инициативалы проект бер үк балл жыйган очракта, өстенлеккә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Подгорный авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына кертелгән инициативалы проект ия.

18 Статья. «Подгорный авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында карары

1. «Подгорный авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты инициатив проектны тормышка ашыру турында карар чыгара.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турындагы карарда булырга тиеш:

1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка китерелергә тиешле объектның исеме (адресын яки урынын күрсәтеп) яки инициатив проектны тормышка ашыруга юнәлдерелгән чараның исеме;

2) «Подгорный авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге бюджеты акчаларын тоту юнәлеше (төзелеш, реконструкция, сатып алу, чара (чаралар) үткөрү);

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган Бөгелмә шәһәре бюджеты акчаларын баш бүлүченең исеме;

4) клиент, төзүче исеме;

5) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны)гамәлгә ашыру срогы;

6) объектның фаразланган (чик) бәясе яки инициатива түләүләре күләмен бүлеп бирү белән чараны (чараларны) уздыруга чик акча күләме;

7) инициативалы түләүләр күләмен бүлеп бирү белән чараны (чараларны) уздыруга объектның фаразланган (чик) бәясен яки чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бүлү.

19 Статья. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация челтәрендә инициатив проект турында мәгълүмат рәсми бастырып чыгару һәм урнаштыру тәртибе

1. «Подгорный авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының инициативалы проектны карау, инициативалы проектны гамәлгә ашыруның барышы, шул исәптән акчалата чаралардан файдалану, аны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның мөлкәти һәм (яки) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат рәсми сайтта бастырып чыгарылырга һәм урнаштырылырга тиеш.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре турында «Подгорный авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының хисабы инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамланганнан соң 30 эш көне эчендә рәсми басылып чыгарга һәм рәсми сайтка урнаштырылырга тиеш.

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Подгорный авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә инициативалы проектларны кертү, фикер алышу һәм карау тәртибенә кушымта

Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу критерийлары, аларның әһәмияте, аларга туры килгән баллар һәм авырлык коэффициентлары

<i>Инициатив проектны сайлау критерийының исеме</i>	<i>Инициатив проектны сайлау критерийын бәяләү күрсәткеченең исеме</i>	<i>Инициатива проектны сайлау критерийын бәяләүнең санлы күрсәткече</i>
1	2	3
Инициатив проектның социаль әһәмияте	инициативалы проектны тәкъдим итүдә катнашкан гражданның саны	5 кеше өчен 1 балл,
	тормышка ашырылган инициатив проект нәтижеләре белән даими (айга ким дигәндә бер тапкыр) файдаланачак алуучылар саны (кеше)	ләкин 20 баллдан артык түгел
Кызыксынган кешеләрнең финанс катнашу дәрәжәсе сатуда	инициативалы проект бәясенә инициативалы проектны финанслауда физик затларның инициативалы түлөөләре күләменә мөнәсәбәт	100 кеше өчен 1 балл,
	инициативалы проект бәясенә финанслауда юридик затларның, шәхси эшкүарларның инициативалы түлөөләре күләменә мөнәсәбәт	ләкин 15 баллдан артык түгел
инициативалы проект	инициативалы проектны тормышка ашыруда катнашырга теләк белдергән гражданның саны	Финанслауның һәр 1 проценты өчен 1 балл, ләкин 30 баллдан артык түгел
		Финанслауның һәр 2 проценты өчен 1 балл, ләкин 25 баллдан артык түгел